

Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од вториот циклус на студии (“Службен весник на Република Македонија”, бр. 25/2011 и бр. 154/2011)

Ред. Број:

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Образованието во 21 век			
2.	Код	4FO200422			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва/І (прв)	7	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Петровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Знаења и разбирање поврзани со образовните тенденции во 21 век со акцент на училишното образование . - Знаења и разбирање за современата критика на училишното образование и предлозите за нејзино надминување. - Разбирање на причините за перманентната состојба на „криза“ на училиштето (научни, општествени, институционални, индивидуални). - Способности за анализа и критичен однос кон ставовите и предлозите за надминување на кризата. - Знаења, разбирање и евалвирање на теоретските поставки за отвореноста на училиштето кон учениците, наставниците, родителите, општествената средина. - Знаења и разбирање на современите пристапи за определување на квалитетот на училишното образование 				
11.	Содржина на предметната програма: Причини за криза на современото училиште и обиди за нејзино надминување – радикална критика, алтернативни модели на образование, конструктивни пристапи за менување на училиштето. Отворено образование – теориски основи и развој. Отвореното училиште како модел за надминување на кризата на училиштето – сличности и разлики меѓу отвореното и традиционалното училиште. Постмодерни парадигми за отворено училиште: Хуманизација на училишното образование (инклузивно училиште); Образование втемелено на стандарди; Курикулум втемелен на исходи на учење; Пристапи за евалуација на квалитетот на училишното образование (индикатори и процес); Клучни компетенции за 21 век.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинари, проектна задача, самостојни задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	6ЕКТС X 30 часови = 180 часови (2+2+1)			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	

	активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови/устен испит	30 поени			
	17.2.	Индивидуална работа / проект (презентација: писмена и усна)	25 + 25 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Според правилник за студирање на втор циклус на студии				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Рефлексија, вреднување од студентите, самоевалуација				
22.	Литература					
	22. 1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Branislava Baranovic i dr.	Skolski kurikulum: теориjski i prakticni aspekti	Institut za drustvena istrazivanja, Zagreb	2015
		2.	Paulo Freire	Pedagogy of theOppressed	Continoum, New York - London	2000
		3.	European Commission	Key Competences for LifeLong Learning	European Commission, Brussels	2018
		4.	ED:Patrick Blessinger, TJ Bliss	Open Education (одбрани теми)	Publication: OpenEdition Books https://books.openedition.org/obp/3522	2017
		5.	Jeanette Colby, Miske Witt et all.	Defining Quality in Education	UNICEF Programme Division Education	2000
	22. 2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.	A. Ferrari*Y. Punie, and C. Redecker	Understanding Digital Competence in the 21st Century: An Analysis of Current Frameworks	IPTS, European Commission, Joint Research Centre, Edificio Expo, C/Inca Garcilaso 3, 41092 Seville, Spain https://www.researchgate.net/publication/313535383_Understanding_digital_competence_in_the_21st_century_An_analysis_of_current_frameworks	2012
	2.	Martyn Barrett et. all	Competences for democratic culture	Council of europe, https://rm.coe.int/16806ccc07	2016
	3.	Clough, P., Corbett, J.	Theories of Inclusive Education	Sage publications: London	2000
	4.	Ahrweiler, P.	Innovation in complex social systems	New York, NY: Taylor & Francis	2011

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социо-педагошки аспекти на воспитно-образовната дејност			
2.	Код	4FO200222			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	2021/ II- сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Даниела Коцева Проф. д-р Ирена Китанова			
	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за развој, унапредување и примена на научните достигнувања во севкупниот политичко-општествен амбиент за промоција на воспитно-образовната дејност. Стекнување на знаења и искуствата од аспект на политиките и практиките на воспитно-образовната дејност – компаративно проучување. Мерење на квалитетот (оправданоста и ефективноста) на воспитанието и образованието. Создавање и примена на квалитетни воспитно-образовни практики и пристапи. Знаења од областа на воспитанието и образованието како и способности за детектирање на нивното влијание, во градењето на перспективи и политики за развој на општеството, се со цел да се одговори на современите предизвици, потреби и можности. Стекнување на знаења за стратегијата на државата во насока на унапредување на воспитно-образовната дејност и за создавање услови за пристапен начин за живеење и развој.				
11.	Содржина на предметната програма: Терминолошко определување на термините образование, воспитание, социјализација и воспитно-образовна дејност. Социо-педагошки парадигми: Општествените функции и пристапи кон образованието. Основните теориски ориентации: функционалистичка,				

	марксистичка, егзистенцијалистичка, интеракционистичка и либралистичка ориентација. Глобализација, воспитание и образование, Општествена стратификација и проблемите на (не) еднаквост во образованието, Општеството, вредностите, воспитанието и образованието. Институционалните рамки на образованието, Образованието и воспитанието во заедницата, Воспитно-образовната дејност и културата како општествени феномени; Образованието, контракултурното однесување и насилничката идеологија, Социјализацијата и ефектите од социјализацијата и социо-педагошката адаптација. Образованието, трудот, професиите и професионалните улоги, Општествените противречности во образованието, Етничноста како фактор за образование, Мултикултурализмот и интеркултурализмот во воспитно-образовниот процес, Развој на интеркултурна компетенција. Реформата: надминување на падот на квалитетот на воспитно-образовната дејност, Реформските тенденции во образованието, Социо-педагошки приоритети на образовниот просец, Социолошки и педагошки бариери во воспитно-образовната дејност, Социо-педагошка интеракција и толеранција.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време	240				
14.	Распределба на расположливото време	3+2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	З., Жоглев	Социологија на образованието	Педагошки факултет, Битола	2002
2.	П.,Т. Горгиевски	Социологија на образованието	Филозофски факултет, Скопје	1996		

	3.	Plotkin, M	The theory and practice of schoolchildren social education	PhD Thesis. Moscow	2003
	4.	Semenov, V. D	Interaction of school and social environment	Moscow, Pedagogy	1986
	5.	Simonova G. I	Social adaptation of schoolchildren: theory and practice.	Kirov, VSHU	2004
	6.	Strokova, T. A	Pedagogical support and assistance in modern educational practice.	Pedagogy	2002
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bourdieu, P	Structure. Habitus. Practices. Modern social theory	St. Petersburg: Aletheia	2001
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научно истражување			
2.	Код	4FO200322			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2021/1	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Јованова-Митковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<ul style="list-style-type: none"> • оспособување за постојано трагање по објективната вистина, посебно во користењето на истражувачките методи, техники и инструменти • оспособување за планирање програмирање и истражување во областа на воспитанието и образованието • оспособување за критичко следење и интерпретирање на резултатите од истражување, како и креативна примена на истражувачките резултати во практиката • оспособување за примена на основните методи на истражување, постапките за собирање на податоци и нивната статистичка обработка • примена на методолошките знаења во проектирање и изведба на емпириски аналитички истражувања • оспособување за примена на основните методолошки правила при пишување на 				

стручни и научни трудови				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Современи методолошки пристапи во истражување на појави од областа на воспитанието и обарзованието; • Научно објаснување, предвидување, разбирање; • Научни факти, научни закони и научни теории; • Современи сфаќања за научното знаење; • Истражувачки парадигми (плурализам и нивните филозофски претпоставки) • Особености, значење на научното истражување, Етапи, општ тек на научното истражување: • Изработна на научно истражувачки проект/нацрт и организација на истражувањето; • Видови истражувања (квантитативни, квалитативни; акциони, емпириски, развојни, компаративни, лонгитудинални, трансферзални, експериментални...), специфичности: • Проблем на истражување; • Методи на истражување; • Техники и инструменти за собирање на податоци (карактеристики, конструкција и метриски карактеристики); • Популација и примерок во истражувањето (избор и образложување); • Обработка и анализа на податоците (квантитативна - примена на статистички постапки, квалитативна; • Изработка на извештај од истражување и презентација на добиените резултати спроведеното истражување; • Етика на научно истражувачката работа; • Подготовка за изработка на пријава за магистерски труд 			
12.	Методи на учење: Примена на интерактивни техники и методи на учење; користење на ИТ во реализација на активностите (предавања, вежби), техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часа
		16.2.	Самостојни задачи	50 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	55 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 поени	

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 поени	
	17.3.	Активност и учество			10 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработена, одобрена, позитивно одбранета проектна задача				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милат, Ј.	Основи на методологијата	УГД	2015
		2.	Мојаноски, Ц.	Методологија на безбедносните науки, книга I, II	Факултет за безбедност, Скопје	2015
		3.	Muzic, V.	Uvod u metodologiju istrazivanja odgoja I obrazovanja	EDUCA Zagreb	2004
		4.	Zelenika Ratko	Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, (četvrto izdanje)	Ekonomski fakultet, Rijeka, Republika Hrvatska	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vujević, M.	Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti	Zagreb: Školska knjiga.	2002
		2.	Маркус, Б.	Визуелни методи во општествените истражувања	Табернакул	2009
		3.	http://www.askeric.org	http://www.eric.ed.gov	http://www.eurydice.org	http://www.askeric.org

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Модели на професионален развој
2.	Код	4FO203822
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Факултет за образовни науки

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		втор		
6.	Академска година / семестар		2021	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. д-р Кирил Барбареев		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кариерниот развој е еден од најефективните начини да се мотивира воспитно-образовниот кадар постојано да ја унапредува сопствената работа и да придонесува за квалитетот на образованието во училиштето и пошироко во државата. Тој овозможува образовниот систем полесно и објективно да ги идентификува квалитетните кадри што може да бидат креатори и реализатори на иновации, да бидат ангажирани во професионалниот развој на кадарот или како раководни кадри во основните училишта.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Разбирање и планирање на професионалниот развој - Примена на политики - Зошто континуиран професионален развој? - Што е континуиран развој? - Типологија на професионален развој - Форми на професионален развој 				
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, Англиски		
21.	Метод на следење на		Самоевалуација		

квалитетот на наставата						
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џон Локран	Развивање на педагогијата за образование на наставници	Арс Ламина	2016
		2.	Џени Лич, Боб Мун	Мокта на педагогијата	Арс Ламина	2016
	3.	Младен Вилотијевич	Дидактика	Научна књига, Учитељски факултет,	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тереза Кремин Џејмс Артур	Изведување одделенска настава	Арс Ламина	2017
2.						
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи дидактички тенденции			
2.	Код	4FO202122			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој/			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година / семестар	7.	Број на ЕКТС кредити		
8.	Наставник	проф. д-р Снежана Мирасчиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): способност за развој, унапредување и примена на научните достигнувања во областа на дидактиката како и за самостојна теориска анализа и оценка на релевантната дидактичко-методичка и методолошка литература и резултатите на други истражувачи; знаење и способност за академско пишување (изворни и прегледни научни статии, кратки научни прилози, прикази и оценка, рецензија и др.) и способност за истражување и развивање на иновативни приоди во дидактиката наука.				
11.	Содржина на предметната програма: Епистемиолошко-методолошка ориентација и истражувачки традиции во дидактиката: историско-херменеутичка (интерпретативна), емпириско-аналитичка (позитивистичка) и критичка. Квалитативните истражувања во дидактиката. Дидактички теории (дидактиката теорија во Германија, дидактика заснована на теорија на образование, дидактика на поучување и учење, дидактика заснована на теорија на информации, системско-теориска дидактика, материјални и формални теории на образование). Дидактичка теорија и дидактичка метатеорија. Критика на современите дидактички теории. Современи дидактички тенденции во теориските постулати на наставата и учењето. Иновативни приоди во дидактичко - методските истражувања. Современи концепции на структурата и текот на наставата и учењето.				

	Дидактички тенденции во насока на определување содржината на наставата и учењето. Дидактичката телеологија и современите дидактички правци. Дидактичко-методските тенденции и процесуалната страна на наставата и учењето. За некои правци и тенденции во дидактичката докимологија					
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување.					
13.	Вкупен расположив фонд на време					
14.	Распределба на расположливото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вилотијевиќ, М.	Дидактичке теорије и теорије учења (Дидактика 2)	Београд: Научна књига 1999	1999
		2.	Гојков, Г.	Прилози постмодерној дидактици	Вршац: Виша школа за образование воспитача	2004
	3.	Gudjons, H. i dr. (urednici)	Didaktičke teorije	Zagreb Educa	1994	
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	Вилотијевић,М	Од традиционална ка информационој дидактици	Београд, Педагошко друштво Србије	1999
	2.	Marsh, J.C. Kurikulum: temeljni pojmovi	Kurikulum: temeljni pojmovi	Zagreb Educa 1994	1994
	3.	Muminović, H.	Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi	Sarajevo DES	2000

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Воспитната работа во воспитно-образовните установи			
2.	Код	4FO203922			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	2021 /2022,	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Емилија Петрова Ѓорѓева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со оптималните услови кои се во функција на целосниот развој на личноста, запознавање со посебностите на воспитниот процес условени од дадената воспитна ситуација, возраста и искуството на воспитаниците, оспособување за практично реализирање на општо педагошките барања во непосредната воспитна практика, оспособување за користење на различните воспитни методи, воспитните техники и технологии, воспитни средства, развивање на организациски способности, развивање на способности за иницијативност, амбициозност, вреднување на постојаното лично унапредување и познавање и разбирање на социјалните системи; чувство и отвореност за луѓе и социјални ситуации; оспособување за интердисциплинарно поврзување на содржините; соработка со родители; разбирање на релациите меѓу воспитно-образовните институции, педагошко водење на класот/групата;				
11.	Содржина на предметната програма: Определување на поимот воспитна работа; Определување на целите и задачи на методиката на воспитна работа; Односот со другите педагошки дисциплини и другите сродни науки; Воспитни фактори; Актуелни видови на воспитна работа (правно воспитание и воспитание за демократија, еколошко воспитание, воспитание за хумани односи меѓу половите, воспитание на дисциплина и дисциплинираност); Воспитната работа во различни видови дејности: (наставна , воннаставна, вонучилишна);				

	Педагошка комуникација како основа за формирање на правилни меѓучовечки односи воспитувач-воспитаник; Планирање на воспитната работа; Прогнозирање и организирање на воспитната работа; Вреднување на воспитната работа; Принципи, методи и средства на воспитната работа; Општото и посебното во воспитната работа со различни возрастни групи на воспитаници. Реституција (вообичаена примена на дисциплината, заблуди во воспитната работа, разлики меѓу дисциплината и казната, определување на поимот реституција, карактеристики на реституцијата, пат кон самодисциплина).					
12.	Методи на учење: Предавање, учење во соработка, тимско совладување на избрани содржини, усно излагање, метод на работа во пар, метод на дискусии					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = (180) часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење - задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски,			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John West Burnhw	Managing quality in schools	Pearson Educations	2018
		2.	Philosophical facuty	Education between tradition and modernity	Institute for pedagogy	2019
3.		Небригич Д	Методика васпитна рада	Едука Загреб	2019	

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јосип Милат	Педагогија – теорија на оспособување	Штип	2014

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Евалуација во образованието			
2.	Код	4FO200522			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар		7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	проф. д-р Снежана Мирасчиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • способност за научно следење и проучување на воспитно-образовниот процес од аспект на видови, модели, техники и средства на вреднување на ефектите и постигањата на учениците, наставниците и другите субјекти во наставните и воннаставни активности • способност за примена на разни облици и методи на проверување • знаење и способност за примена на критериуми и стандарди за оценување • способност за изработка на тестови на знаење. 				
11.	Содржина на предметната програма: Евалуација во образованието (настанок, развој до степен на посебна научна дисциплина, поимска определба, основни докимолошки поими). Нови парадигми во оценувањето како сегмент на квалитетното образование. Постапки за вреднување на ефектите во наставата од агол на дидактичките теории. Оценувањето во постмодерната дидактика. Развојот на функциите и формите на оценување. Проблеми на субјективно оценување. Принципи на оценување. Методи на проверување и оценување. Видови проверувања. Целите и задачите како основа на утврдување на нивото на успешност. Видови оценување (формативно, сумативно, нумеричко, описно). Критериуми и стандарди за оценување. Тестови на знаење. Портфолиото во образованието. Вреднување на наставните и воннаставни активности. Вреднување на работата на наставникот. Вреднување на работата на останатите субјекти во образовните институции.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување.				
13.	Вкупен расположив фонд на време				
14.	Распределба на расположливото време				

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење - задачи		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Gojkov, G.	Dokimologija	Vršac : riton
		2.	Поповски, К.	Училишна докимологија	Скопје:Китано
		3.	Vilotijević, M.	Praćenje, merenje i vrednovanje rada škole	Beograd: Centar za usavršavanje rukovodilaca u obrazovanju
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Vilotijevic, M.	Evaluacija didakticke efikasnosti nastavnog casa	Beograd:CURO
		2.	*** (gr. autori)	Vrednovanje i rejting osnovne škole (istraživanja)	Beograd: Univerzitet u Beogradu
		3.	Попоски, К.	Успешен наставник-самооценување и оценување	Скопје:ПР

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Професионална етика			
2.	Код	4FO201422			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	21/22 V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите: - Стекнуваат основни знаења за најновите идеи од историјата на етиката и современите етички проблеми; - Стекнуваат продлабочени знаења за актуелните текови во философијата на моралот од XX и XXI век - Го подигаат сопствениот капацитет за анализа на етички проблеми - Ја разбираат улогата, функцијата и влијанието на етиката и моралниот воспитание во образовниот процес - Го сфаќаат етичкиот контекст на образовниот процес - Ги препознаваат идејните, културните, философските, етичките, но и идеолошките основи во образованието - Способни се за анализа на образовните практики од етичка позиција - Поседуваат рефлексивната за себе си и сопствената улога како етички агенси во образовниот процес - Развивање на способност за носење етички одлуки - Развој на комуникациските вештини во образовното опкружување, преку усвојување на специфичен категоријален апарат од образовната етика - Интердисциплинарно поврзување на содржините - Интеракција помеѓу (општи, стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата - Интериоризација на (научни, етички, научни, професионални), вредности иманентни на професијата				
11.	Содржина на предметната програма: I. Училница 1. Наставникот како морален агенс 2. Ученикот како етички субјект 3. Атмосферата во училищата 4. Критичкото мислење за носење на рационално засновани етички одлуки II. Колеги 1. Меѓучовечките релации како морален однос 2. Професионалниот развој на наставникот 3. Етички кодекс 4. Професионално здружување III. Опкружување 1. Право, закон, прописи и регулативи 2. Моќ, политика и образование 3. Образовните политики и етиката				

	4. Етика на образовните истражувања			
12.	Методи на учење: Предавања Презентации Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини Анализа на уметнички дела/слики/текст/филм/театар/книжевни творби и сл. Дебата и дискусија Анализа на естетички проблем/проблемско учење Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	156 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	2 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	2 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	1
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми). Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.). Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Robin Barrow	An Introduction to Moral Philosophy and Moral Education	Rotledge	2007	
	2.	Felicity Haynes	The Ethical School	Rotledge	1998	
	3.	Patricia Keith-Spiegel at. all	The Ethics of Teaching: A Casebook	Lawrence Erlbaum associates, publishers	2002	
	4	Elizabeth Campbell	The ethical teacher	Open University Press, Maidenhead/Philadelphia	2003	
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Bruce Macfarlane	Teaching with Integrity: The ethics of higher education practice	RoutledgeFalmer, London	2004	
	2.	Gunilla Dahlberg and Peter Moss	Ethics and Politics in Early Childhood Education	RoutledgeFalmer, London	2005	
	3.	Kenneth A. Strike, Jonas F. Soltis	The ethics of teaching	Teachers College Press, New York	2009	
	4	Mike Bottery	Education, Policy and Ethics	Continuum, London and New York	2000	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историски аспекти на системот за образование на наставници			
2.	Код	4FO201722			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Ирена Китанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот треба да има запишано втори семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и критичко вреднување на педагошките идеи и учења во минатото и оспособување за научно-истражувачка работа и практична примена на прогресивните идеи и сфаќања од областа на историјата на педагогијата. Студентите да стекнат научни сознанија и да се развие за проучување и критичко вреднување на историскиот развој на воспитанието и образованието во Светот, Европа и Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Историско-педагошката мисла во античкиот период (Сократ, Платон, Аристотел, М.Ф.Квинтилијан); Педагошката мисла во епаката на хуманизмот и ренесансата; - Почетоците на граѓанската педагогија (Ј.А.Коменски, Џон Лок); Педагошкиот натурализам на Ж.Ж.Русо;				

	-Педагошките идеи на Хајнрих Песталоци, Јохан Фридрих Хербарт, Адолф Дистервег, Константин Димитриевич Ушински; Позитивизмот во педагогијата (Огис Конт); -Движењето на новата школа и нејзините правци; Воспитанието и образованието во Македонија; - Македонија за време на преродбата на Националноослободителното движење; -Педагошките идеи на Димитар и Константин Миладинови; Педагошките идеи на Јордан Хаџи-Константинов Џинот; -Педагошките идеи на Јосиф Ковачев; Педагошките идеи на Славка и Горги Динкови; -Педагошките идеи на Крсте Петков Мисирков; Педагошките идеи на Григор Прличев; -Педагошките идеи на Рајко Жинзифов; -Воспитанието и образованието во Македонија меѓу двете светски војни; -Воспитно образовната дејност на Гоце Делчев.					
12.	Методи на учење: Метод на излагање, метод на презентација, метод на разговор					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x30 ч=180ч			
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60=180ч (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			20+20	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски,				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zlebnik, d-r Naucna knjiga,	Leon Opsta istorija skolstva i pedagogskih ideja	Beograd	1970
		2.	Mate Zaninovic Zadar	Opsta povest pedagogije		1989
3.						

Дополнителна литература					
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
22.2.	1.	Киро Камберски	Образованието и педагошката мисла во Македонија	Скопје Аутопринт,	2010
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Инклузивно образование			
2.	Код	4FO201222			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (втор циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1/2	7.	Број на ЕКТС Кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Соња Петровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање на втор циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на продлабочени знаења и разбирање на концептите - деца со посебни потреби и деца од ранливи групи. Стекнување на продлабочени знаења и разбирање за значењето на инклузијата во образованието за градење на инклузивно општество. Развивање на позитивни ставови кон вклучувањето на децата со посебни потреби во „редовните“ училишта и предучилишни установи. Развивање на способности и вештини за критичка анализа и креирање на инклузивни политики, пракса и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Перспектива на инклузијата: дискурси, политики и образовна пракса. Образовна инклузија или инклузија во образованието - поим и суштина. Филозофија на инклузивното образование. Принципи на инклузивна воспитно-образовната работа за деца од/со ранливи групи/посебни потреби. Концепти на инклузијата низ перспективата на различност (пол, раса, попреченост, сиромаштија и проблеми во однесувањето). Од исклученост до инклузија во образованието. Акција за инклузивно училиште – политики, пракса и култура. Карактеристики на инклузивни училишта (домашни и светски искуства, стандарди и индикатори). Теориски основи на инклузивното образование. Деца од/со ранливи/посебни потреби - Кои се тие и како можеме да ги препознаеме? Педагошки пристапи во воспитно-образовната работа со деца од/со ранливи групи/посебни потреби – диференцијација и индивидуализација. Модифицирање и развивање на инклузивен курикулум, адаптација на наставните и нагледните средства, адаптација на просторот и опремата. Создавање на инклузивна клима.				

12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење,					
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа					
14.	Распределба на расположливото време 2+2+1					
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски - училишна пракса, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	40 поени тековно + 30 поени завршен испит			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 поени			
	17.3	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Според правилник за студирање на втор циклус на студии				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирано: рефлексција и вреднување од студентите. Етапно: самоевалуација, внатрешна и надворешна евалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Editor: Keith Topping&Sheelagh Maloney	Inclusive Education	Routledge falmer (Taylor&Francis)	2005
		2.	Dmitrovic, O. Petar	Metodika inkluzivnog obrazovanja,	Sarajevo, Zavod za udzbenike i nastavna sredstva	2005
		3.	Соња Петровска, Јадранка Рунчева	Основи на инклузивно образование	УГД, Факултет за образовни науки - Штип	2019
		4.	Група автори	Концепција за инклузивно образование	БРО и МОН	2020
	5.	Комесар за човекови права на Советот на Европа до поддршка од Хавиер Бонал (Xavier Bonal)	Со инклузивно образование против училишната сегрегација во Европа - СТАВ		2018	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Suzanne Krogh, Pamela Morehouse The Early Childhood Curriculum	The Early Childhood Curriculum	The MCGRAV Hill	2008
		2.	Peroti, A.	Pleduje za interkulturni odgoj i obrazovanje,	Zagreb, EDUKA	1995
		3.	De Anastasia Liasidou	Inclusive Education, Politics and Policymaking	A&C Black, ISBN144115739 5, 9781441157393	2012
		4.	OECD	Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools,	OECD Publishing. http://dx.doi.org/ 10.1787/978926 4130852-en	2012
		5.	Огнен Спасовски Сафет Балажи Ебен Фридман (Eben Friedman)	Политики и практики на мапирање за подготовка на наставниците за инклузивно образование во контекст на социјален и културен диверзитет	Европска Тренинг Фондација	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Интеркултурно образование					
2.	Код	4FO201322					
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор					
6.	Академска година / семестар	2021/ II - сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	6		
8.	Наставник	Проф. д-р Даниела Коцева					
9.	Предуслови за запишување на предметот						
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<p>Студентите да се стекнат со знаења за поимите интеркултуралност, мултиетничност, етничка структура и културните разлики во општеството;</p> <p>-Да се запознаат со значењето, потребата и функцијата на интеркултурното образование во современото општество;</p> <p>-Да се запознаат со современите политики во образовниот систем од аспект на етничноста;</p> <p>-Да се запознаат со етно-културното и историско наследство на Република Македонија и</p>					

	рефлексиите врз образовните институции; -Да ги осознаат етничките,културните и образовните права и карактеристики на сите етнички заедници во Република Македонија; -Да се запознаат со етничката структура и ситуација во образовните институции во Република Македонија; -Современи карактеристики на интеркултурализмот во современиот свет.			
11.	Содржина на предметната програма: Култура, мултикултура, интеркултуралност: определби; -Етничката структура на Република Македонија: формирање на етничката структура, промени во етничката структура на Република Македонија и современи импликации врз образовните институции; -Етничката структура во училиштата на Република Македонија и во светот; -Културни разлики, етнички предрасуди и стереотипи, дискриминација; -Толеранција во мултикултурните општества: практики и политики за намалување на етничката и културната дистанца; -Мултикултуралноста или интеркултуралноста во образовниот систем на Република Македонија; -Мултиконфесионалноста, интеркултурализмот и мултикултурализмот; -Интеркултурна комуникација и компетенција.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположливото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	М., Ташева,	Етничките групи во Македонија-современи состојби	Филозофски факултет, Скопје	1998.	
	2.	В., Петровски С., Мирасчиева	Мултикултурализам и интеркултурна комуникација	Факултет за образовни науки, Штип	2013	
	3.	Петар Атанасов,	Мултикултурализмот како теорија, политика-практика,	Скопје	2003	
	4.	В.Петровски,	Етничноста како фактор за образование во Република Македонија,	Факултет за образовни науки, Скопје	2006	
	5.	Баумен Герд	Мултикултурна загатка реобмислување на национализмот, етничкиот и религиозниот идентитет	ТРИ	2003	
	6.					
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Memeti, Memet and Damovska, Lena and Mirascieva, Snezana and Atanasovska, Tatijana and Muhikj, Maja and Kochoska, Jasminka and Kocева, Daniela and Ahmeti, Kustrim and Tasevska, Alma	Multicultural education: Concepts and Methods Handbook.	Centre for Balkan Cooperation, LOJA. ISBN 978-608-66247-2-9	2020	
	2.	Реј Хатчисон Цероми Креиз	Етнички пејзажи во урбаниот свет	ТРИ, Скопје	2009	
	3.	С.А. Јанакос	Етнички конфликт– Религија, идентитет и политика	Просветно дело, Скопје	2009	
	4.	Хилс, Џ.-Легранд, Ж.-Пјашо, Д	Социјално исклучување,	Академски печат, Скопје	2009	
	5.	Македо, С.- Јанг, И, М.	Детето, семејството и државата	Табернакул, Скопје	2008	

Прилог бр. 3		Предметна програма од вториот циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја
2.	Код	4FO201522

3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Универзитет „Гоце Делчев“ -Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	вон. проф. д-р Верица Јосимовска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно со правилникот за студирање		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите да развијат свест за историјата како една од основните карактеристики на општеството, а познавањето на минатото како клучно, за разбирање на сегашноста и разбирање на иднината. Познавањето на историјата придонесува за разбирање процеси што го менувале човештвото од античко време до денес и придонесува за развој на општата култура. да ги совладаат основните поими на историјата како наука да го сфатат значењето на историјата како предмет, како избрана количина историско знаење, прилагодена на возраста на учениците и нивните развојни способности, заради усвојување на основни концепти поврзани со минатото на човековото општество, како и полесно разбирање на современите процеси и настани. Поврзаност на предметот историја со другите наставни предмети кои овозможуваат интегративен пристап кон општото образование. со изучување на историјата, студентите ќе развијат способност за критичко размислување и решавање проблеми, ефективна комуникација, донесување одлуки и прилагодување кон промените. да ја согледаат поврзаноста на историјата со другите науки да се запознаат со содржини од националната историја со кои се постигнува развој на националниот идентитет и свесност за припадност на државата Р. Македонија;</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Историјата како наука, Историјата како наставен предмет, Помошни историски науки Историјата како предмет во образовниот процес и поврзаноста со другите наставни предмети Историја на Македонија</p>			
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, Усно, PowerPointпрезентација Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.); Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	30/50 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50 (25+25) бодови	

	17.3.	Активност и учество			0/20 (10+10) бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит						
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалвација и самоевалвација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Едвард Халет Кар	Што е историјата?	Култура, Скопје	1990	
		2.	Виолета Ачкоска	Вовед во историјата	Филозофски факултет, Скопје	2014	
		3.	Џон Тош	У трагању за историјом	Клио, Београд	2008	
	4.	Група автори	Историја на Македонија	ИНИ, Скопје	2008		
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Зборник	Актуелни проблеми во македонската историографија и наставата по историја	СДИРМ, Скопје	1996	
		2.	Колингвуд, Робин Џорџ	Идејата за историјата	Култура, Скопје	1997	
		3.	Милошевиќ, Никола	Има ли историја смисла	ЛИО, Београд	2000	
		4.	Виолета Ачкоска	Методика на наставата по историја	Филозофски факултет, Скопје	2001	
		5.	Стјепан Антољак	Помошни историски науки	Филозофски факултет, Скопје	1988	
		6.	Група автори	Македонија милениумски културно-историски факти 1-4	Медија Принт, Универзитет Евро-балкан, Скопје	2103	
7.	Зборник	Македонија 100 години од Версај	Македонски културен форум, Пула	2021			

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Јазична култура			
2.	Код	4FO201622			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	2021 /2022, втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се стекнат со повисок степен на јазична култура, која го опфаќа познавањето на различните функционални стилови на стандардниот јазик, пошироко културата на комуникација, како и свеста за негување и активен однос кон нормата на стандардниот македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникација: вербална, невербална; намерна, ненамерна; еднонасочна, официјална (јавна), неформална. Култура. Култура во комуникацијата: комуникација со непознати; формална, неформална комуникација; култура во јавната комуникација. Стил. Функционални стилови на стандардниот македонски јазик (култура во комуникацијата). Познавање на систем, познавање на употреба во дадена ситуација на јазичниот систем. Стандарден јазик наспрема дијалекти (разлика во конситуациска употреба на јазикот). Норма на стандардниот јазик (фази од развојот, негување, евалуација и активен однос). Поимот флексибилност на јазичната норма. Интернационализми и односот кон нив во нормата на стандардниот јазик. Практични совети. Јазично воспитание (улога на медиуми, улога на наставникот). За стихијата и свеста во развитокот на стандардниот јазик. Стандардните јазици денеска и грижата за нив. Кон прашањето за јазична чистота. Практични совети за употреба на стандардниот македонски јазик.				
12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, тимска работа – актуелни прашања во врска со употребата на стандардниот јазик, самостојна работа – изработка на проектни задачи, есеј, анализа на практична употреба на нормата во определени сфери од јавната комуникација (образование, администрација, медиуми).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС ×30 часа = 180 часа.			
14.	Распределба на расположливото време	30 + 30 + 30 +30 + 60 = 180 (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Николовска	Култура на изразувањето	Самостоен (Виолета Николовска)	2012
		2.	Ђорѓе Костиќ	О култури говора и језика	РТС, Институт за експерименталн у фонетику и патологију говора „Ђорѓе Костиќ“	2016
	3.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1, 2	Наша книга – Скопје, Литературен збор	1969, 1976	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Th. Ricento (ed.)	An Introduction to Language Policy: Theory and Method	Blackwell Publishing	2006
2.						
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Образование за животна средина и одржлив развој			
2.	Код	4FO204022			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2021/2022 II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Ставрева Веселиновска			
9.	Предуслови за запишување на				

предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е да се навлезе во сферата на заштитата на животната средина и одржливиот развој како прва и основна цел на еколошкото воспитание и образование при што сите прашања за одржливиот развој се преведат на јазикот на науката, а тоа значи да се преведат со апстрактно на егзотично поле. Студентите да научат дека доброто управување и праведност како спрема сите народи во светот, така и спрема генерациите кои треба да го продолжат животот на Планетата Земја.</p> <p>Актуелните релации на еколошкото воспитание и образование со одржливиот развој укажуваат дека е можно воспитување и образование за оджливиот развој. Основен проблем кој се поставува пред “глобалното учење“ е научната заснованост “образованието за одржливиот развој“. Науката има строго дефиниран предмет и методи за изучување. Одржливиот развој. Во декадата која ја посочуваат Обединетите нации треба да дојде до синтетизирање на аналитичките пристапи, дефинирање на предметот и изнаоѓање хумани методи за управување на одржливиот развој. Потискувањето на научната супстанца од одржливиот развој се огледува во определеноста дека дефинирањето на одржливиот развој мора да биде еднакво прифатено за сите генерации. Преку стекнатите теоретски знаења од екологијата и заштитата на животната средина и да можат на адекватен начин своите стекнати знаења да ги применат во воспитната и наставната дејност и да ги пренесат на своите идни воспитаници.</p> <p>Совладување на програмските содржини со еколошки карактер.</p> <p>При запознавањето на основните еколошки поими треба да се има во предвид дека тие се предаваат во скромни и елементарни размери и имаат стимулативен карактер за непосредно доближување на знаењата до воспитаниците.</p> <p>Животната средина треба да се смета како дел од човечкото живеење, треба да се научат правилно да се употребуваат еколошките поими и да се негува правилен однос кон благодетите што ни ги пружа животната средина.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Основни поими во екологијата, животна средина</p> <p>Биосфера – организираност и функционирање</p> <p>Развој на научните мислите во врска со природата</p> <p>Анализа на теориите за улогата на природата при воспитувањето и развивањето на детето во предучилишна и рана училишна возраст</p> <p>Фактори на еколошкото воспитание и образование</p> <p>Педагошки аспекти на воспитанието и образованието на младите до</p> <p>Основни аспекти на создавањето на еколошката култура кај децата од предучилишна и рана училишна возраст</p> <p>Поим и задачи на еколошкото образование</p> <p>Еколошко воспитание за одржливиот развој</p> <p>Стратегии на еколошкото воспитување и образование</p> <p>Фактор на еколошкото воспитание и образование</p> <p>Предучилишните установи и еколошкото воспитание</p> <p>Педагошки аспекти на воспитанието и образованието на младите до доадолесцентниот и адолесцентниот период за одржливиот развој</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>семинари, интерактивен метод: работа во групи, семинарски работи, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација на воннаставни воспитно-образовни активности, самостојно учење</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	30	
		Предавања- 15 недели X 2 часа = 30 часа Теоретска настава, Дискусии, консултации, практична работа, индивидуална работа,		

			групна работа, семинарски вежби, ICT - power point – презентации, Web анимација, Web презентации.		
		15.2.	Вежби 15 недели X 1 час = 15 часа лабораториски, семинари, тимска работа, ICT - power point – презентации, Web анимација, Web презентации.	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење	15	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		2 колоквиуми	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да	
	17.3.	Активност и учество		да	
	17.4.	Устен испит		да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5	
			од 51 до 60 бода	6	
			од 61 до 70 бода	7	
			од 71 до 80 бода	8	
			од 81 до 90 бода	9	
			од 91 до 100 бода	10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонскијазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Ставрева Веселиновска С.,	Образование за животна средина и одржлив развој - скрипта за интерна употреба	Универзитет е “Гоце Делчев“, Штип	2007
	2.	Ставрева Веселиновска С.,	Образование за животна средина и одржлив развој (Практикум)	Универзитет е “Гоце Делчев“, Штип	2007
	3.				
	Дополнителна литература				
22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Образование на наставници				
2.	Код	4FO202022				
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор				
6.	Академска година / семестар	2021	7.	Број на ЕКТС кредити		
8.	Наставник	Проф. д-р Кирил Барбарев				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Идните наставници да разберат дека професијата наставник е повеќе од пренесување информации за поучувањето. Студентите да ја сфатат комплексната природа на поучувањето и учењето за поучување. Колку е важно професионалното знаење на наставниците и како тоа знаење треба да влијае врз практиките во образованието на наставниците.					
11.	Содржина на предметната програма: Развивање на педагогијата за образование на наставниците – Што навистина значи тоа? Да се биде студент, иден наставник Поучување за поучувањето Учење за поучувањето Образование на наставниците како почеток, а не крај Принципи на практика Откривање на скриеното Од студент до наставник Студентот иден наставник како истражувач Учење преку искуство					
12.	Методи на учење: Интерактивен, работа во групи, домашни работи, индивидуални работи, предавање, дискусија, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, самостојно учење, изработка на индивидуална работа, употреба на електронско учење во наставата и вежбите.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часа		

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, Англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џон Локран	Развивање на педагогијата за образование на наставници	Арс Ламина	2016
		2.	Џени Лич, Боб Мун	Мофта на педагогијата	Арс Ламина	2016
		3.	Младен Вилотијевич	Дидактика	Научна књига, Училишки факултет,	2000
	Дополнителна литература					
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Образование за слободно време			
2.	Код	4FO201922			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој;			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф. Д-р Деспина Сивевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за слободното време како општествен феномен и неговите				

	<p>карактеристики. Да усвојат темелни педагошки и методолошки знаења за слободното време. Да ја препознаат важноста на факторите кои се значајни за организирање на слободното време. Да умеат да ја препознаат важноста од квалитетно поминување на слободното време во современото општество. Да развијат интерес кон интердисциплинарно проучување на слободното време со акцент на педагошкиот аспект.. Да стекнат знаење и вештини да планираат и реализираат кратки истражувања за слободното време и активностите со кои може правилно и културно да биде исполнето.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Општествено-историски аспекти на слободното време; Педагогијата на слободното време како педагошка дисциплина и нејзиниот однос со други науки и дисциплини; Поим, предмет и задачи на педагогијата на слободното време; Слободното време како современа општествена појава; Принципи на користење на слободното време; Фактори на организирање и реализирање на слободното време; Активности на слободното време: поим, видови, начин на организирање, евалуација и усовршување; Слободното време на младите во услови и под влијание на научно-технолошката револуција, урбанизација, постмодерна култура , информатизација; Слободното време и културата; Културен аспект на поминување на слободното време; Педагошко-андрагошко проучување на слободното време; Слободното време во современото општество; Педагошката вредност на слободното време, Местото и улогата на образовниот систем во креирањето на активности и содржини за исполнување на слободното време; Слободното време и туризам, спорт и забава.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Предавања, Power Point презентација, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.), Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Подготвена/рецензирана и успешно одбранета и презентирани проектна задача	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, Англиски	

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Деспина Сивевска	Педагогија на слободно време	УГД Штип	2014
		2	Баракоска, А.,	Педагогија на слободно време (второ дополнето и изменето издание)	Скопје: Филозофски факултет	2016
		3.	Анета Баракоска	Педагогија на слободно време	Доминант, Скопје	2003
		4	Гордана Будимир-Нинкович	Педагогија слободног времена (хрестоматија)	Педагошки факултет-Јагодина	2008
		5	Грандић, Р., Легић, М.	Прилози педагогији слободног времена.	Нови Сад: Савез педагошких друштва Војводине.	2008
		6	Росић, В.	Слободно вријеме-слободне активности.	Ријека: Жагар д.о.о.	2005
	7	Јешић, Д.	Породица и слободно време младих.	Ужице: Учителски факултет у Београду	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Juraj Plenkovic	Slobodno vrijeme mladezi	Rijeka	2000
		2.	Tomić, R., Hasanović, I.,	Mladi i slobodno vrijeme	OFF SET:Tuzla	2007
		3.	Качавенда-Радић, Н.	Рефлексије о/и слободног времена	Београд: Институт за педагогију и андрагогију филозофског факултета	1992
		4	Качавенда – Радић Н.	Слободно време и образовање	Београд, ЗУНС, Катедра за андрагогију Филозофског факултета у Београду	1989
5	Грандић, Р.	Слободно време и култура младих.	Нови Сад: Филозофски факултет	1999		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интервентни програми во училиштата за активен начин на живот			
2.	Код	4FO203122			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2021/2022, втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со целите и задачите на физичкото воспитание со акцент на активен и здрав начин на живот • Запознавање со важноста и значењето на физичката активност за децата и нивниот севкупен развој • Запознавање со концептот на активни училишта • Оспособување за креирање и развој на активни училишта во различни средини • Оспособување за примена на организациските форми на физичко образование во функција на креирање на активни училишта • Запознавање со актуелни интервентни програми во училиштата во Европа и Светот и нивните ефекти • Запознавање со основните концепти на креирање на интервентни програми за промоција на активен и здрав начин на живот • Оспособување за самостојно креирање на интервентна програма за поттикнување на активен и здрав начин на живот • Оспособување за следење и вреднување на ефектите од примената на интервентни програми во училиштата. 				
11.	Содржина на предметната програма: Цели и задачи на физичкото воспитание; Улогата на физичкото воспитание и образование во формирање на навики за активен и здрав начин на живот; важноста и значењето на физичката активност за децата и севкупниот развој; научни сознанија за потребата од редовна физичка активност во училиштата; значење и важност на различни форми на физичка активност во севкупниот живот на училиштето; организациски форми на физичкото воспитание во насока промоција на активен живот и активни училишта; концепт на активни училишта – што е? Како се креираат? Какви може да бидат? Приоритети на активните училишта (квалитетно физичко образование, квалитетен училишен спорт, активна училница, активен одмор, активна рекреација, активен транспорт); Интервентни програми за активни училишта – што се, како се креираат, кои се резултатите; Запознавање со актуелни интервентни програми во училиштата во Европа и Светот; Клучни елементи за креирање на успешна интервентна програма за активни училишта; Следење и евалуирање на ефектите од применетите интервентни програми; Фактори и чинители во креирањето и имплементацијата на интервентна програма; Менаџирање во училиштето за имплементација на интервентни програми; Форми на соработка клучни за развој, имплементација и промоција на интервентни програм за активни училишта.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			

	време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Подготвена, одобрена и одбранета проектна задача				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Findak, V	Metodika tjelesne i zdravstvene kulture	Skolska knjiga, Zagreb	2006
		2.	WHO	Promoting sport and enhancing health in European Union countries	WHO Europe	2011
		3.	Bailey, R., et al. (Scientific team of ICSSPE)	Active schools – design to move (practical guide for school leaders)	ICSSPE, online resource available on icsspe.org	2015
		2.	Naul, R., & Scheuer, C	Research on physical education and school sport in Europe	Meyer & Meyer Verlag	2020
		3.	Colella, D., Antala, B., & Epifani, S. (Eds.)	Physical Education in Primary School: Researches - Best Practices - Situation".	Pensa Multimedia in cooperation with University of Foggia, Italy.	2017
		4.				2019
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		22.2. 1.	Jürimäe, T., & Jürimäe, J	Growth, physical activity and motor development of prepubertal children	CRC Press. New York	2011

		Antala, B., Demirhan, G., Carraro, A., Oktar, C., Oz, H., & Kaplanova, A. (Eds.)	Physical education in Early Childhood and Education and Care: Research – Best Practices - Situation	Slovak Scientific Society for Physical Education and Sport and FIEP	2019
	2.	MacPhail, E., Tannehill, D., & Avzhar, Z. (Eds.)	European Physical Education Teacher Education Practices- Initial, induction and professional development.	Meyer & Meyer Sport (UK), Ltd, pp. 214-228. ISBN 978-1- 78255-177-5	2019
	3.	Kohl, H.W., & Cook, H.D. (Eds).	Educating the students body	The national academies press	2013
	4.	Haywood, K., & Getchell, N	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи методички тенденции во физичкото образование			
2.	Код	4FO204122			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2021/2022, Втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилник за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со теоретските сознанија за законитостите на наставниот процес по физичко образование; • Осposобување за примена на дидактичките принципи, организациски форми и методи на работа во наставата по физичко и здравствено образование; • Осposобување за подготовка, реализација и евалуација на наставата по физичко и здравствено образование; • Осposобување за следење и вреднување на моторичкиот и морфолошкиот развој на учениците, следење и вреднување на ефектите од наставата по ФЗО; • Осposобување за примена на научно и истражувачки постапки и методи за проблеми поврзани со реализацијата и ефектите од наставата по ФЗО; • Осposобување за следење на резултатите од најновите научни истражувања од областа на кинезиологијата; • Осposобување за примена на различни извори на знаење, примена на нови стратегии на учење во наставата по ФЗО • Осposобување за критичко толкување на сознанијата од различни и извори поврзани со најновите постигнувања и трендови во физичкото образование • Осposобување за континуирана самостојна надградба на сознанијата од областа 				

на физичкото образование и оспособување за професионален развој.					
11.	Содржина на предметната програма: Предмет, цел и задачи на методиката на физичко и здравствено образование; Интердисциплинарен пристап во методиката на физичко воспитание; Организационски форми, дидактички принципи и методи на работа наставата по физичко образование; Артикулација на наставниот час по физичко образование; Планирање и програмирање на наставниот процес по физичко образование; Компаративна анализа на актуелните програми по физичко образование во Европа и светот; Истражувачки проблеми поврзани со методско – дидактичките аспекти на наставата по и ефектите од наставата по физичко образование; Видови истражувања, истражувачки постапки и проблеми во наставата по физичко образование; Следење, вреднување и евалуација во наставата по физичко образование и ефектите од наставниот процес; Проценка, следење и вреднување на моторичкиот статус кај децата – батерија на тестови и постапки на мерење; Проценка, следење и вреднување на антропометриските карактеристики кај децата; Следење и вреднување на постигнувањата на децата на наставата по физичко образование; Организација и реализација на моторички и антропометриски мерења во наставата по ФЗО; Примена на ИКТ во наставата по физичко образование и истражувањата на ефектите истата; Примена на ИКТ во истражувањата на проблемите на методиката на физичко образование.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Подготвена, одобрена и одбранета проексна задача			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски,			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Findak, V	Metodika tjelesne i zdravstvene kulture	Skolska knjiga, Zagreb	2006

22.2.	2.	Bala, G., Stojanović, V.M., & Stojanović, M.	Merenje i definisanje motoricke sposobnosti dece	Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Novi Sad	2007
	3.	Colella, D., Antala, B., & Epifani, S. (Eds.)	Physical Education in Primary School: Researches - Best Practices - Situation".	Pensa Multimedia in cooperation with University of Foggia, Italy.	2017
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jürimäe, T., & Jürimäe, J	Growth, physical activity and motor development of prepubertal children	CRC Press. New York	2011
	2.	MacPhail, E., Tannehill, D., & Avzhar, Z. (Eds.)	European Physical Education Teacher Education Practices- Initial, induction and professional development.	Meyer & Meyer Sport (UK), Ltd, pp. 214-228. ISBN 978-1- 78255-177-5	2019
	3.	Kohl, H.W., & Cook, H.D. (Eds).	Educating the students body	The national academies press	2013
	4.	Haywood, K., & Getchell, N	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџирање во училиница			
2.	Код	4FO202922			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2022/2	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Снежана Јованова-Митковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно правилникот за студирање			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат сознанија и развијат вештини за управување со училиница Да се оспособат за креирање на средина за учење Да ги запознат разилните улоги кои ги има менаџерот во училиница (да планира и да се подготвува за настава; • да се грижи за уредувањето на училиницата и атмосферата во училиницата; • да ја реализира наставата; • да поседува професионална одговорност				
11.	Содржина на предметната програма: Што е менаџирање во училиница (потреба, значење, важност) Видови на менаџирање во училиница				

	Планови, идеи за менаџирање во училиница Стратегии за менаџирање во училиница Проактивниот менаџмент во наставата Наставникот и менаџирањето во училиница Стили на менаџирање Учејќот како дел од управувањето со одделението Односите помеѓу учениците и менаџирањето во училиницата Како да се создаде позитивна средина за учење, поучување					
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, истражување					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Изработена, одобрена, позитивно одбранета проектна задача				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанасоска, Т.	Менаџирање во училиница	Универзитет „Св. Климент Охридски“, Педагошки факултет	2008
		2.	Bezinović, P., Marušić, I., Ristić, Dedić, Z.	Ораѓање и unapređivanje školske nastave.	Zagreb: AZOO I IDI	2012

22.2.	3.	Гоцевски,Т	Образовен менаџмент, второ издание	Македонска ризница, Куманово	2003
	4.	Розалинда, П.К.	Стратегии, методи и техники за успешно менаџирање со одделението или класот	Скопје	2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Henley, M.	Classroom Management:A Proactive Approach2nd Ed.,	Pearson:Upper Saddle River, NJ:288;	2010
	2.	Charles, C. M.	The synergetic classroom: Joyful teaching and gentle discipline.	Reading, MA: Addison, Wesley, and Longman.(Charles 2000, 48-49);	2000
	3.	Costa, A.	The Search For Intelligent Life. in A. Costa,	(Ed.) Devel	1991

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Философија со деца и развој на критичко мислење			
2.	Код	4FO204222			
3.	Студиска програма	Образование на наставници и професионален развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	21/22 V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите: - да се стекнат со основни сознанија за философијата за/со деца и нејзината улога во развојот на критичкото мислење - усвојување на содржини од философијата со деца, критичко мислење, логика и методологија на истражување (општи методолошки пристапи) - развој на критичко мислење и: развој на способности, вештини и техники за развој на способностите за критичкото мислење кај воспитаниците развој на вештини за етичка аргументација развој на способност на рационално носење етички одлуки - поседување вештини, методи и техники за развој на критичко мислење - способност за примена на стекнатите вештини, методи и техники - критичко промислување на себе си и опкружувањето - евалуација на содржини од перспектива на критичкото мислење - способност за креација на сопствени ставови, мислења и идеи - вештини за водење дијалог и дебата				
11.	Содржина на предметната програма:				

	<ul style="list-style-type: none"> - Вовед и историја на философијата за деца, философијата со деца и критичкото мислење - Философијата со деца како рамка за развој на критичко мислење кај децата - Философијата и критичкото мислење - Најзначајните идеи во историјата на философијата за развој на критичкото мислење - Философски пристап кон наставата и учењето за развој на критичкото мислење - Логиката и критичкото мислење - Формална и неформална логика - Основни методолошки пристапи во истражувањето - Етиката и критичкото мислење - Философијата со деца во функција на моралниот развој - Етичко образование и морално воспитување - Критичкото мислење во наставата - Философијата во пракса - Креативно мислење - Критика на критичкото мислење - Философија со деца на примери - Методи во философијата за деца 			
12.	Методи на учење: Предавања Презентации Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини Анализа на уметнички дела/слики/текст/филм/театар/книжевни творби и сл. Дебата и дискусија Анализа на естетички проблем/проблемско учење Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	156 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	2 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	2 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	1
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење - задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми). Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од

		испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.).Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bruno, Curko	<i>Kiricko misljene u nastavi filozofije, logike i etike</i>	Hrvatsko filozofsko drustvo, Zagreb	2017
		2.	Richard L. Epstein, Carolyn Kernberger	<i>Critical Thinking</i>	Thomson Wadsworth	2006
		3.	Виолета, Панзова	<i>Логика: општа теорија на рационалноста</i>	Филозофски факултет, Скопје	1999
		4	Debra Jackson & Paul Newberry	<i>Critical Thinking: A user`s manuel</i>	California State University, Bakersfi eld	2012
	5	John Smith	<i>Talk, Thinking and Philosophy in the Primary Classroom</i>	Learning Matters, Ltd	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Mason, ed	<i>Critical Thinking and Learning</i>	Blackwell Publishing	2008
		2.	Timothy A. Crews-Anderson	<i>Critical Thinking</i>	Humanities-Ebooks.co.uk	2007
		3.	Lauren Starkey	<i>Critical Thinking Skills Success in 20 minutes a day</i>	LearningExpress, LLC, New York	2004
	4	Јустин Гордер	<i>Светот на Софија: Роман за историјата на филозофијата</i>	Три, Скопје	2011	